

5. BÖLÜM

SOLUNUM SİSTEMİ

(SYSTEMA RESPIRATORIUM)

Rahime ŞEKERCİ¹

Solunum, yaşam için gerekli olan oksijenin dış ortamdan alınıp, hücre içi metabolik reaksiyonlar sonucu oluşan karbondioksitin uzaklaştırıldığı fizyolojik bir olaydır. Alınan oksijen ile kan arasındaki gaz değişimine dış solunum, kan ile hücreler arasında gerçekleşen gaz değişimine ise iç solunum denir. Solunum mekanizması inspirasyon (soluk alma) ve ekspirasyon (soluk verme) olmak üzere iki aşamada gerçekleşir. İnspirasyon aktif, ekspirasyon ise pasif bir olaydır. Solunum yolları hava geçişini ve iletimini sağlayan içi boşluklu organlar olup sırası ile burun (nasus), yutak (pharynx), gırtlak (larynx), soluk borusu (trachea) ve bronşlardan (bronchus) meydana gelir. Solunum sisteminin esas organı olan akciğerlerde (pulmones) ise oksijen ve karbondioksit değişimi gerçekleşir (Şekil 1).

¹ Öğr. Gör. Dr. Rahime Şekerci Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi AD.,
sekercirahime@gmail.com

Mediastinum

Göğüs boşluğu içerisindeki iki akciğer arasında yer alan bölüme mediastinum adı verilir. Önde sternum, arkada göğüs omurları, aşağıda diaphragma, yukarıda apertura thoracis superior ile sınırlandırılır. Mediastinum, angulus sterniden 4. ve 5. torakal vertebralara uzanan transvers bir düzlem ile iki bölüme ayrılır.

-Mediastinum superius'ta; arcus aorta, truncus brachiocephalicus, v. cava superior, duc.thoracicus, oesophagus, trachea, n. vagus, n. phrenicus, thymus artıkları ve lenf düğümleri bulunur.

-Mediastinum inferius radix pulmonis'in altında kalan kısımdır ve mediastinum anterius, medius ve posterius olmak üzere 3 kısma ayrılır.

Mediastinum anterius: Pericardium ile corpus sterni arasındaki bu çok dar boşlukta lenf düğümleri, gevşek bağ dokusu ve a.v. thoracica interna bulunur.

Mediastinum medius: Mediastinum inferius'un en büyük kısmıdır. Pericardium'un ön ve arka yüzü arasında kalan bu bölümde kalp, pericardium, bifurcatio trachea, kalbe giren ve çıkan damarlar, n. phrenicus ve lenf düğümleri bulunur.

Mediastinum posterius: Pericardium'un arkasında kalan bu bölümde aorta descendens, v.azygos, v.hemiazygos, n.vagus, oesophagus, ductus thoracicus ve lenf düğümleri bulunur.

KAYNAKLAR

1. Arıncı K, Elhan A: Anatomi, Güneş Tıp Kitabevleri, 6.Baskı, İstanbul, 2016
2. Şenyılmaz Y, Saylam C: Anatomi: Ege Üniversitesi Basımevi, Bornova-İzmir, 1999
3. Şahin B:Sağlık Bilimleri İçin Resimli Temel Anatomi, İstanbul Tıp Kitabevi, İstanbul, 2019
4. Yıldırım M: Sağlık Yüksek Okulları İçin Resimli İnsan Anatomisi,6.Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2019
5. Faiz O, Blackburn, Moffat D, Büyükmumcu M. (Çeviri Ed.) : Bir Bakışta Anatomi, 3. Baskı, İstanbul Tıp Kitabevleri, İstanbul, 2016
6. Gövsa Gökmen F: Sistematik Anatomi, İzmir Güven Kitabevi, İzmir,2008
7. Mutluay ŞD: Sağlık Bilimleri İçin Anatomi, Akademisyen Kitabevi, Ankara, 2020
8. Ozan H:Ozan Anatomi, Klinisyen Tıp Kitabevleri, 3. Baskı, 2013